

Budovanie príbehu v športovom spravodajstve (na pozadí historického víťazstva slovenskej futbalovej reprezentácie v zápase proti Španielsku)

Jozef Mergeš, Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove,
jozef.merges@unipo.sk, jozefmerges@gmail.com

Kľúčové slová: televízia, športové spravodajstvo, futbal, príbeh, štruktúra, narácia
Keywords: television, sport-news, football, story, structure, narration

Keď na tlačovej konferencii v deň pred kvalifikačným zápasom o postup na futbalové Majstrovstvá Európy 2016 vo Francúzsku proti španielskej reprezentácii tréner slovenských futbalistov Ján Kozák odpovedal na otázku jedného z novinárov slovami „...o výsledku by som nerozprával, pretože 27 ostatných kvalifikačných zápasov, čo zahrali Španieli, tak 25 víťazstiev a dve remízy...“, nepriamo odkázal na všeobecný koncept práce slovenských médií, ktoré sa pri informovaní o nadchádzajúcom zápase proti Španielsku sústredili hlavne na silu hviezdnych španielskych hráčov, pričom slovenskí futbalisti zostávali v úzadí. Svedčí o tom napríklad prvá reportáž v relácii *Góly – body – sekundy* (vysielanej 9. 10. 2014, vydanie dostupné v archíve Rozhlasu a televízie Slovenska – ďalej len RTVS), v úvode ktorej redaktor naživo zo Žiliny (z dejiska zápasu) menuje najvýraznejšie úspechy španielskej reprezentácie z posledných rokov, neskôr redaktorka informuje v reportáži z predchádzajúceho dňa najprv o tréningu a tlačovej konferencii španielskych futbalistov a až potom o diani a očakávaniach v tábore slovenských futbalistov. Prekvapujúci výsledok (2:1) zo Žiliny narušil algoritmus vyzdvihovania dlhodobu úspešnejšieho mužstva aspoň na niekoľko hodín. Média sa totiž jednotne obrátili smerom k podceňovanému mužstvu.

Predmetom predloženej štúdie je štrukturálna analýza priebehu spravodajských relácií zo športu, konkrétne verbálnych vstupov moderátora a spravodajských šotov zachytávajúcich víťazstvo slovenskej futbalovej reprezentácie nad španielskou futbalovou reprezentáciou z dňa 9. októbra 2014 vo večernom športovom spravodajstve troch najsledovanejších slovenských televízií z dňa 10. októbra 2014. Konkrétne ide o každodenne vysielané relácie *Góly – body – sekundy* (RTVS), *Športové noviny* (Televízia Markíza – ďalej len TV Markíza) a *Šport* (Televízia Joj – ďalej len TV Joj). Kvalitatívnou štúdiou troch spravodajských spracovaní totožnej udalosti mienime interpretovať možné tendencie vo vzťahu k budovaniu naratívnej štruktúry večerných športových správ v televíznom prostredí. Cieľom analýzy je načrtnutie prevažujúcich tendencií pri konštruovaní správ o prekvapujúcom úspechu a identifikácia naratívneho vzorca, podľa ktorého športové spravodajstvo pracuje s motívom úspechu. Samozrejme, uvedomujeme si možné riziká spojené s relatívne nízkou výskumnou vzorkou, avšak i zo skúseností so sledovaním športu možno vyvodiť, že športové spravodajstvo a jeho vyjadrovacie prostriedky sú stereotypizované a formálne ustálené (Rowe, 2008). Predmetný naratívny vzorec teda pravdepodobne bude v športovom spravodajstve aplikovaný v každom podobnom prípade.

Športové spravodajstvo vyššie vymenovaných televíznych staníc sa v mnohých ohľadoch odlišuje, čo možno potvrdiť napríklad článkom *Poznámky k bulvarizácii športového spravodajstva* (Mergeš, 2011), v ktorom je typológia televízneho športového spravodajstva vymedzená na základe prienikov medzi serióznym a bulvárnym spôsobom podania informácií. Napriek všeobecne známym rozdielom medzi spravodajstvom RTVS, TV Markíza a TV Joj však na tomto mieste budeme hľadať skôr analogické prvky v štruktúre jednotlivých mediálnych vstupov, ktorými možno rámcovať určitý vzorec výstavby informácií o

významnom úspechu. Samozrejme, je nutné dodať, že každé z médií si pri príprave vstupov moderátora a spravodajských šotov udržalo formát na osi serióznosť – bulvárnosť v tradičných hraniciach (napr. kým vyjadrenia respondentov – futbalistov v Športe TV Joj boli podľa očakávania viac-menej emocionálneho charakteru bez náznakov hlbšej analýzy, v spravodajstve RTVS sa objavili aj takí respondenti, ktorí zápas hodnotili v širších súvislostiach).

V kontexte nastoleného cieľa práce sa primárne venujeme naratívnej štruktúre bloku správ o víťazstve nad Španielskom. Naratívny charakter televízneho športu vychádza podľa Děkanovského (2008, s. 35) zo snahy „podať autentický dej tak, aby usporiadaním do určitej štruktúry príbehu nadobudol pre recipienta vyššiu mieru zrozumiteľnosti, a tým aj príťažlivosti“. Potenciál budovať príbeh prostredníctvom televízneho športu potvrdzujú aj Boyle a Haynes (2010, s. 77 – 78), ktorí upozorňujú na fakt, že televízny šport disponuje schopnosťou vytvárať „naratívne potešenie“ (v orig. „narrative pleasures). Dané „potešenie“ vychádzajúce zo sledovania príbehu možno napríklad v priamych športových prenosoch manifestovať dôrazom na autenticitu momentálne prebiehajúcej chvíle a na nepredvídateľnosť nasledujúcich okamihov. Športové spravodajstvo teda v spleti mediálnych formátov televízneho športu možno vnímať ako aparát, ktorý znovu sprostredkúva a zhŕňa neopakovateľné momenty z priameho športového prenosu, a to prostredníctvom krátkeho a zrozumiteľného príbehu.

Pri skúmaní naratívnej štruktúry uplatňujeme syntagmatický prístup, teda všímame si sekvenčný vývoj rozprávania príbehu a spôsob, akým na seba jednotlivé časti daného príbehu nadväzujú (porov. Trampota, Vojtěchovská, 2010, s. 146). Na konkrétne lingvistické spracovanie príspevkov upozorňujeme sekundárne, a to len v prípadoch explicitne potvrdzujúcich formát daného spravodajstva (napr. titulky/headliny zobrazené počas vstupov moderátorov, ak ich konkrétna televízia využíva). Čitateľa upozorňujeme, že obrazovej zložke televízneho spravodajstva sa z dôvodu ekonomizácie textu štúdie nevenujeme. Nateraz sa sústredíme výlučne na usporiadanie jednotlivých verbalizovaných častí príbehu určujúcich tematický kontext správ. Samozrejme, pritom si uvedomujeme, že narácia v televíznom spravodajstve neprebíha len na verbálnej, ale aj na vizuálnej úrovni (porov. Rowe, 2008, s. 171 – 173).

Skúmanie štruktúry mediálneho textu umožňuje v mediálnych výstupoch prostredníctvom komparatívnej analýzy identifikovať analogické i kontrastné prvky v športových správach odlišných televízií. Na tomto mieste čitateľovi predkladáme jednoduchý formálny rozbor priebehu príslušných športových správ na jednotlivých televíznych staniciach, v ktorom sme kládli dôraz najmä na zoradenie jednotlivých príspevkov a ich vzájomnú previazanosť. Do analýzy sme zahrnuli len tie časti správ, ktoré priamo informovali o úspechu slovenských futbalistov, prípadne túto informáciu rozširovali o podrobnejšie súvislosti.

Relácia *Góly – body – sekundy* (RTVS) je ideálnym príkladom mediálneho textu seriózneho typu, do ktorého pod vplyvom bulvarizačných tendencií na mediálnom trhu vstupujú zľahčujúce prvky (v tomto prípade prejavy fanúšikov). Pri segmentovaní častí relácie zaoberajúcej sa futbalovým stretnutím Slovensko – Španielsko sme zaregistrovali 11 relatívne osamostatnených mediálnych vstupov, pričom moderátorka tu funkčne pôsobila ako most medzi jednotlivými reportážami (porov. vzťahy medzi segmentmi 1 a 2, 4 a 5, 6 a 7, 8 a 9, prípadne vnútornú výstavbu segmentu 10 a 11). O dôležitosti historického víťazstva pre budovanie spravodajstva svedčí fakt, že mu tvorcovia venovali polovicu vysielacieho času.

Formálny rozbor 1 (FR1):

RTVS, *Góly – body – sekundy*, 10. 10. 2014

trvanie relácie: 15 minút, 6 sekúnd (100 %)

trvanie zachytenej časti relácie: 7 minút, 33 sekúnd (50 %)

1. Vstup moderátorky (zdôraznenie senzačného víťazstva)
2. Referovaná správa – referát (priebeh zápasu)
3. Dojmy fanúšikov (prejavy, 3 skupiny)
4. Vstup moderátorky (zdôraznenie výborného výkonu slovenských futbalistov)
5. Reportáž
 - a) (rozhovor) tréner slovenskej reprezentácie Ján Kozák (pochvala hráčov, koncentrovanosť, výdrž)
 - b) prejav redaktora (o góle Juraja Kucku)
 - c) (rozhovor) futbalista Juraj Kucka (o strelenom góle, o španielskej dominancii)
 - d) (rozhovor) futbalista Viktor Pečovský (o nasadení a bojovnosti v zápase)
 - e) prejav redaktora (o druhom a treťom góle v zápase + zdôraznenie informácie o neochote futbalistu Miroslava Stocha poskytnúť rozhovor)
 - f) (rozhovor) futbalista Michal Ďuriš (o predzápasovej viere v „malý zázrak“)
 - g) (rozhovor) tréner slovenskej reprezentácie Ján Kozák (zdôraznenie sily súpera a kvality slovenských futbalistov)
6. Vstup moderátorky (zdôraznenie celozápasovej prevahy Španielov + výkonu brankára Matúša Kozáčika)
7. Reportáž
 - a) (rozhovor) futbalista Matúš Kozáčik (vyzdvihnutie kvalít súpera, zdôraznenie tímového ducha)
 - b) (rozhovor) futbalista Róbert Mak (o vynikajúcom výkone brankára)
 - c) (rozhovor) futbalista Juraj Kucka (o vynikajúcom výkone brankára – nepriamo)
 - d) prejav redaktora (ďakujúci za skvelú atmosféru na žilinskom štadióne)
 - e) (rozhovor) futbalista Peter Pekarík (o podpore fanúšikov)
8. Vstup moderátorky (zdôraznenie ďalšieho zlyhania Španielov po Majstrovstvách sveta vo futbale v Brazílii 2014)
9. Reportáž
 - a) prejav redaktora (o šoku pre trénera Vicente Del Bosqueho)
 - b) (rozhovor) tréner Vicente Del Bosque
 - c) prejav redaktora (vyzdvihnutie sily Slovákov)
 - d) (rozhovor) tréner Vicente Del Bosque
 - e) prejav redaktora (zdôraznenie odignorovania novinárov španielskymi hráčmi)
 - f) (rozhovor) tréner Vicente Del Bosque
10. Vstup moderátorky (zdôraznenie odozvy na prehru Španielov v španielskych médiách)
prestrih na:
 - a) reakcie štyroch španielskych médií
 - b) reakcie štyroch médií z iných krajín
11. Vstup moderátorky (o výkone, ktorý potešil aj kritikov pomerov v slovenskom futbale)
prestrih na:
 - a) (rozhovor) bývalý futbalista Ľubomír Luhový
 - b) (rozhovor) odborník z denníka Šport Miroslav Hašan
 - c) (rozhovor) tréner MŠK Žilina Adrián Guľa
 - d) (rozhovor) hokejista Richard Lintner

TV Markíza venovala v relácii *Športové noviny* predmetnej udalosti zhruba 32 percent vysielacieho času. Pri segmentovaní častí relácie zaoberajúcej sa futbalovým stretnutím Slovensko – Španielsko sme zaregistrovali 4 relatívne osamostatnené mediálne výstupy, pri ktorých moderátorka svojím verbálnym prejavom, podobne ako v prípade relácie *Góly – body – sekundy*, uvádzala nasledujúce reportáže.

Formálny rozbor 2 (FR2):

TV Markíza, Športové noviny, 10. 10. 2014

trvanie relácie: 11 minút, 10 sekúnd (100 %)

trvanie zachytenej časti relácie: 3 minúty, 35 sekúnd (32 %)

1. Vstup moderátorky – titulok *FAMÓZNY TRIUMF NAD ŠPANIELMI*

2. Reportáž pravidelne prerušovaná rozhovormi

- a) (reportáž) nevyužitá šanca Róberta Maka
- b) (rozhovor) futbalista Róbert Mak – o nevyužitej šanci
- c) (reportáž) gól Juraja Kucku
- d) (rozhovor) futbalista Juraj Kucka – o strelenom góle
- e) (reportáž) strela Viktora Pečovského, brankár ju vyrazil do autu
- f) (rozhovor) futbalista Viktor Pečovský – o fyzickom vypätí a podpore z hľadiska
- g) (reportáž) dôraz na konflikt medzi Martinom Škrtelom a Diegom Costom
- h) (rozhovor) futbalista Martin Škrtel – o konflikte s Diegom Costom
- i) (reportáž) druhý a tretí gól v zápase

3. Vstup moderátorky – titulok *BRAVÓ, PÁNI!*

4. Reportáž pravidelne prerušovaná rozhovormi

- a) (reportáž) víťazný gól slovenských futbalistov
- b) (rozhovor) futbalista Michal Ďuriš – o skvelom pocite po víťazstve
- c) (reportáž) prvý gól slovenských futbalistov
- d) (rozhovor) futbalista Juraj Kucka – o góle
- e) (reportáž) zákrok slovenského brankára Matúša Kozáčka
- f) (rozhovor) futbalista Matúš Kozáček
- g) (reportáž) spomalený záber na radujúceho sa trénera Jána Kozáka
- h) (rozhovor) tréner slovenskej reprezentácie Ján Kozák
- i) (reportáž) poďakovanie sa fanúšikom a zdôraznenie neochoty futbalistu Miroslava Stocha poskytnúť rozhovor

Šport vysielaný v TV Joj je najkratšou z analyzovaných relácií športového spravodajstva. Kvalifikačnému stretnutiu Slovensko – Španielsko bolo v tejto relácii venovaných 41 % celkového vysielacieho času, čo je pri komparácii troch vyššie uvedených spravodajských relácií stredná hodnota. Pri segmentovaní danej spravodajskej relácie sme zaregistrovali 6 relatívne osamostatnených mediálnych výstupov, pričom tu moderátorka opäť vystupovala ako element uvádzajúci a zároveň prepájajúci jednotlivé reportáže.

Formálny rozbor 3 (FR3):

TV Joj, Šport, 10. 10. 2014

trvanie relácie: 6 minút (100 %)

trvanie zachytenej časti relácie: 2 minúty, 28 sekúnd (41 %)

1. Vstup moderátorky – titulok *NEBOL TO SEN, BOLA TO REALITA!*

2. Reportáž doplnená rozhovormi

- a) (reportáž) nevyužitá šanca Róberta Maka
- b) (rozhovor) futbalista Róbert Mak – o nevyužitej šanci
- c) (reportáž) prvý, druhý a tretí gól v zápase
- d) (rozhovor) futbalista Martin Škrtel – všeobecné zhrnutie zápasu
- e) (rozhovor) futbalista Michal Ďuriš – všeobecné pocity po zápase

3. Vstup moderátorky – titulok *ŠPANIELOM PO ZÁPASE DO REČI NEBOLO*

4. Reportáž doplnená rozhovormi

- a) (reportáž) popri novinároch odchádzajúci futbalisti Španielska + oslavy slovenských futbalistov na trávniku
- b) (rozhovor) futbalista Ján Ďurica
- c) (rozhovor) futbalista Peter Pekarík
- d) (rozhovor) futbalista Viktor Pečovský
- e) (rozhovor) tréner Ján Kozák

f) (rozhovor) futbalista Juraj Kucka

b – f: zdôrazňovanie sily súpera

5. Vstup moderátorky – titulok KOZÁČIK NA HRAD!

6. Reportáž doplnená rozhovormi s brankárom Matúšom Kozáčikom

a) (reportáž) zákrok slovenského brankára Matúša Kozáčka

b) (rozhovor) futbalista Matúš Kozáčik

c) (reportáž) zákroky slovenského brankára Matúša Kozáčka, zopakované v spomalenom zábere

d) (rozhovor) futbalista Matúš Kozáčik – o výroku „Kozáčik na hrad!“

Vyššie uvedené formálne rozbor FR 1 – 3 potvrdzujú univerzálnosť naratívnej štruktúry budovanej s cieľom informovať diváka o významnom úspechu. Vo všetkých troch prípadoch správy informovali o významnom, senzačnom, famóznom úspechu, a to vychádzajúc predovšetkým z predzápasového stavu rozloženia síl. Možno povedať, že analýza televíznych správ o víťazstve Slovenska nad Španielskom je ozvenou štrukturalistického chápania budovania príbehu. Štrukturalisti chápu budovanie príbehu ako cestu za rekonštruovanou/novou rovnováhou (porov. Barker, 2006, s. 129 a Trampota, Vojtěchovská, 2010, s. 147). Média vnímali zápas so Španielskom ako vopred stratený práve kvôli všeobecne udržiavanej rovnováhe, v zmysle ktorej sú španielski futbalisti omnoho kvalitnejší ako slovenskí futbalisti. Tým, že slovenské mužstvo spomínaný zápas napokon senzačne vyhralo, rovnováha nadobudla pozmenený charakter. Jednoducho povedané, príbeh sa vyvinul iným smerom, akým sa podľa väčšiny médií (a všeobecnej mienky) vyvinúť mal.

Média prostredníctvom analyzovaných športových relácií podávali príbeh víťazstva slovenských futbalistov viac-menej v podobnom duchu. Aj napriek tomu sme si však v jednotlivých naratívnych štruktúrach všimli určité rozdiely vychádzajúce najčastejšie z odlišných pracovných postupov. Niektoré z rozdielov sú pragmatického charakteru – napríklad najpodrobnejšie spravodajstvo sme očakávali v relácii RTVS (k dispozícii vyše 7 a pol minúty), čo sa aj potvrdilo – iné rozdiely zasa vychádzajú z typológie príslušného spravodajstva – napríklad upozorňovanie na konflikt medzi Martinom Škrtelom a Diegom Costom vo vysielaní TV Markíza (FR2 2gh), ale aj zobrazenie titulok/headlinov počas vstupov moderátorky možno označiť za tabloidné (napríklad *Kozáčik na hrad!*, *Bravó, páni!* a pod.). Pri analýze sme si navyše všimli, že pre vysielanie TV Markíza a TV Joj sú typické rozhovory (vyjadrenia kompetentných a pod.), ktoré prerušujú alebo dopĺňajú referujúce správy o zápase. Teda aj napriek tomu, že je štýl spôsobu podávania informácií v jednotlivých médiách rozdielny, v procese vytvárania správ pravdepodobne existuje určitý všeobecný model spracovania témy, ktorý redaktori aplikujú na konkrétnu látku. Schému naratívnej štruktúry športového spravodajstva v prípade spracovania významného úspechu možno načrtnúť takto (za pomlčkou konkrétny tón realizácie správy, jej hlavný motív):

1. Informácia o senzačnom úspechu – niekto slabší porazil silnejšieho.
2. Priebeh zápasu – bol to urputný, ťažký boj (slabší totiž nemôže silnejšieho poraziť kvalitou, iba výdržou, ochotou ísť až za hranice svojich možností).
3. Pocity víťazov / dôvody víťazstva – sme tím, sme psychicky odolní, nič nás nezlomí, pomohli nám fanúšikovia.
4. Menovanie hrdinov – médiá potrebujú konkrétneho človeka, spasiteľa, hlavného hrdinu pre svoj príbeh.
5. Pocity porazených / dôvody prehry – súper nás prekvapil, musíme sa poučiť, niečo zmeniť.
6. Externá odozva – musíme dokázať, že víťazstvo nezaujalo len nás, ale má širší ohlas.

Na základe uvedenej schémy možno povedať, že pre médiá logicky nie je senzačným víťazstvom jednoznačné víťazstvo, ale prekvapujúce víťazstvo, ktoré nikto z potenciálnych divákov nečakal. Média neustále vyzdvihujú hrdinov pre každý príbeh nielen v záujme zvýšenia jeho prehľadnosti, ale aj vďaka jasným kontúram práve sa rodiacej rovnováhy. Hrdina akejkol'vek mediálnej udalosti je totiž súčasťou novozaloženej rovnováhy, stáva sa súčasťou mytológie spojenej s jej pokračovaním.

Pri budovaní spravodajského bloku o víťazstve slovenských futbalistov, samozrejme, vychádzali všetky médiá z priebehu samotného zápasu. Každé z médií vysielalo vo svojom spravodajstve na úvod referát o dianí v zápase. Zo žánrového hľadiska je tu nutné zdôrazniť, že v prípade TV Markíza a TV Joj nešlo o tradičné referujúce správy, ale o reportáže, v ktorých bolo konkrétne dianie okamžite reflektované prostredníctvom rozhovoru. Tento postup práce je zreteľný pri porovnaní segmentov a, b / c, d / e, f / g, h / v štruktúre vysielania *Športových novín* (FR2). Napríklad po zábere zobrazujúcom nevyužitú šancu Róberta Maka okamžite prichádza prestrih na rozhovor s Róbertom Makom atď. Samozrejme, pri reportážach sa uplatňoval tento postup práce aj v relácii *Góly – body – sekundy* (napríklad FR1 5bc).

Konkrétne príspevky v analyzovanom spravodajstve potvrdzujú, že médiá pri informovaní o úspechu v ďalšej časti informačného bloku logicky vyhľadávajú momenty, ktoré o víťazstve rozhodli (porov. časť FR2 4, v ktorej boli reflektované góly slovenských futbalistov, výkon brankára a dôležitosť trénera), inými slovami, sústredia sa na hrdinov – „narušiteľov“ predzápasovej rovnováhy. Mediálnym hrdinom zápasu sa mohol stať napríklad strelec víťazného gólu Miroslav Stoch. Ten však odmietol komunikovať s médiami (FR1 5e / FR2 4i), čím sa o svoju úlohu v budovaní mediálneho príbehu pripravil a nepriamo tak odporučil médiám hľadať si iného hrdinu. Na základe štrukturálnej analýzy troch relácií možno povedať, že hlavným strojcom víťazstva bol podľa slovenských médií brankár Matúš Kozáčik. Samostatné reportáže venované výkonu slovenského brankára vyrobili v RTVS (FR1 6,7ab) a v TV Joj (FR3 5,6). Hľadať hrdinu síce explicitne odmietla moderátorka v *Športových novinách*, čo možno potvrdiť jej výrokom „*ak by sme chceli nájsť po zápase hrdinu stretnutia, asi by to bolo nefér*“ (FR2 3). Výkonu slovenského brankára sa však v rámci reportáže aj napriek tomu v danom médiu venovali a brankára vyzdvihli (FR2 4e,f). Glorifikáciu spomínaného hráča možno potvrdiť nasledujúcimi výrokmi redaktorov, prípadne hráčov (výroky oddelené lomkou, pre potreby práce skrátené): *čarodejník Kozáčik / o slovenskom góľmanovi sa im (Španielom) určite snívalo / výborný brankár / Kozáčik na hrad / jeho nadľudské zákroky, ktoré dvíhali divákov zo sedadiel / narazili (Španieli) na skvelého Matúša Kozáčika / ja (futbalista Róbert Mak) hovorím, že on je zajtra v Reale Madrid / ak sme ho nepredali teraz, tak už nikdy*). Ďalším hrdinom, ktorého médiá vyzdvihovali, sa stál tréner Ján Kozák. Vo vysielaní RTVS dané stanovisko možno potvrdiť rámcovaním prvej reportáže (FR1 5), kde prvé a posledné slovo dostal práve tréner. Vo vysielaní *Športových novín* TV Markíza zasa redaktor doslova poďakoval trénerovi Kozákovi za výborne odvedenú prácu (FR2 4g) slovami „*no a na záver ešte jedna veľká poklona, gratulujeme, pán tréner*“.

Samozrejme, pozorný čitateľ si určite všimol, že vyššie uvedená schéma budovania príbehu v športovom spravodajstve je vyskladaná dominantne podľa štruktúry relácie *Góly – body – sekundy*, ktorú v tomto zmysle považujeme za východiskovú, pretože tradične ponúka seriózne spravodajstvo. Pri takomto pohľade sa športové spravodajstvo konkurenčných televízií Markíza a Joj javí ako zostrúchnené, zamerané viac na aktuálny divácky zážitok, než na podrobné informovanie, čím posúva informácie do dominantne emocionálnej roviny. Napríklad TV Joj do relácie *Šport* zaradila reportáž aj o pocitoch španielskej reprezentácie (FR3 3,4), čím sa snažila pôsobiť objektívne (v spravodajstve TV Markíza sa podobná správa neobjavila vôbec), avšak, keďže sa španielski futbalisti slovenským novinárom vyhli a „do

reči im nebolo“ (FR3 3), priestor v reportáži dostali slovenskí futbalisti a tréner, ktorí vo svojich prehovoroch upozorňovali na silu súpera (teda priamo či nepriamo na svoj veľký úspech), napríklad (FR3 4b – f): *všetci sa radujeme z tohto víťazstva, je to neuveriteľné víťazstvo, ktoré pôjde do sveta / fantastický výsledok, ja osobne ho radím medzi najväčšie zápasy v mojej kariére / doteraz som pozeral na týchto hráčov len v telke, keď hrali ligu majstrov a iné zápasy, ale som rád, že sme to takto zvládli / Španieli proti Slovensku nastúpili s tým najsilnejším, čo majú doma a proti týmto kvalitným hráčom sme dokázali vyhrať / po 27 zápasoch, sa mi zdá, že kvalifikačných, prehrali a je to super, že sa nám to podarilo /*. Pritom o neochote Španielov komunikovať so slovenskými médiami informoval aj redaktor RTVS (FR1 9e), avšak v danej reportáži hráčov zastúpil tréner a zábery z pravdepodobne povinnej tlačovej konferencie po zápase.

Zdá sa, že tmelom pri budovaní naratívnej štruktúry informovania o prekvapujúcom športovom úspechu je v súčasnom športovom spravodajstve akt tvorby hrdinu, ktorý vystupuje ako nadľudský element tak či onak silného kolektívu. Miroslav Stoch svojím odmietavým postojom voči médiám zapríčinil, že hoci je pre futbalových fanúšikov vďaka strelnému gólu hrdinom, v mytológii načrtnutého mediálneho príbehu mu bude patriť iba miesto v úzadí. Štrukturálna analýza častí športového spravodajstva zaoberajúcich sa víťazstvom slovenskej futbalovej reprezentácie nad Španielskom potvrdzuje, že mediálny šport neskrýva žiadne tajomstvá, lebo je priehľadný – veď všetky analyzované relácie napokon hovorili o tej istej udalosti. Zrejme aj to je dôvod, pre ktorý médiá siahajú po nových a nových hrdinoch, aby sa už *tisíci raz* opakovaný príbeh javil televíznym divákom nový. Veď napokon, po zápase v Bielorusku už nebolo žiadneho brankára Kováčika. Španielsky denník Marca totiž hlásil, že „Hamšík udržal Slovensko nepoddajným“. A príbeh pokračuje.

Literatúra

- BARKER, Ch.: Slovník kulturních studií. Praha: Portál 2006, 208 s.
BOYLE, R. – HAYNES, R.: Power Play: Sport, the Media and Popular Culture. Edinburgh University Press 2010, 264 s.
DĚKANOVSKÝ, J.: Sport, média a mýty. Praha: Dokořán 2008, 184 s.
MERGEŠ, J.: Poznámky k bulvarizácii športového spravodajstva. In: Jazyk a kultúra, ročník 2, číslo 5. Prešov: FF PU 2011. Online: www.ff.unipo.sk/jak/5_2011/merges.pdf [14. 10. 2014]
ROWE, D. Ch.: Sport, Culture and the Media. Glasgow: Open University Press 2008, 254 s.
TRAMPOTA, T. – VOJTĚCHOVSKÁ, M.: Metody výzkumu médií. Praha: Portál 2010, 296 s.

Mediálne zdroje elektronické, články

Ako Kozák hodnotil zápas v Bielorusku (a ohlasy médií).

Online:

<http://sport.sme.sk/c/7434189/ako-kozak-hodnotil-zapas-v-bielorusku-a-ohlasy-medii.html>
[14. 10. 2014]

Záznam tlačovej konferencie s trénerom Jánom Kozákom pred zápasom so Španielskom

Online:

<http://sport.aktuality.sk/c/175654/nazivo-tlacovka-s-janom-kozakom-pred-zapasom-so-spanielskom/> [14. 10. 2014]

Mediálne zdroje elektronické, športové spravodajstvo, dostupné v online archívoch jednotlivých televíznych staníc

Góly – body – sekundy, RTVS, [10. 10. 2014]

Online: <http://www.rtv.s.sk/tv.programmes.detail/archive/15?date=10.10.2014> [14. 10. 2014]

Športové noviny, TV Markíza, [10. 10. 2014]

Online: <http://voyo.markiza.sk> [14. 10. 2014]

Šport, TV Joj, [10. 10. 2014]

Online: <http://www.joj.sk/relacia-sport/sport-archiv/2014-10-10-sport.html> [14. 10. 2014]

Summary**Building a story in sports reporting (about historical victory of Slovakia national football team against Spain)**

The article analyzes some of the overriding trends in designing reports on the surprising success and identifies the narrative formula by which the sports news elaborates the sensational success motif. It seems, the strengthener in the construction of narrative structure of information on the surprising success in contemporary sports reporting is the act of creating hero who acts as a superhuman element of a strong team. The media constantly highlight the heroes of each story not only for the sake of clarity, but also due to the clear contours of the emerging balance, that helps to build other future stories. The hero of any media event is in fact part of the newly established equilibrium, it becomes part of the mythology associated with its continuation.